

ACC. N:R M. 14930:1-4.

Landskap: Skåne Upptecknare: Mogel Nilsson, Osby
Härad: V Gönge Berättare: " " "
Socken: Visseltofta Berättarens yrke: lantbrukare
Uppteckningsår: 1960 Född år 1887 i Visseltofta

Skyddande, utvecklande och roande föremål
för barn i kryppåldern. s. 1-4.

nr. 19

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LuF 114

F/10-60

1
Skyddande. Utvecklande och roande
föremål för barn i kryppåldern.

Åtgärande huvudskydd för barn var
det ej så vanligt här i orten i slutet av 1800-
talet, men man brukade använda mössa eller
kåpa av fårskinn med centimeter-långt ull som
tog emot stötarna, men den kunde ej användas
för jämnt ty den var för varm. På kåpans
framsida syddes ett kutört band och den
fasthölls av ett band under hakan.

Kägor fallhatt eller dylikt har jag ej hört
talas om att man använde och jag har ej
hört varken min far eller farfar talat om
att man använde sådan här på orten.

Man brukade sätta barnen i
gäststolar och gungor. Gästolen hade ett hål i
mitten, genom vilket man satte ner barnet

Flanten kring hålet var madraserat för att barnet ej skulle skava sig. På stolens ben var satt små trissor så att barnet lätt kunde skjuta den framför sig. Denna stol användes så snart barnet visade ansatser att gå och den användes ofta efter det barnet börjat gå vid tillfällen då modern var upptagen i ett annat rum eller ej kunde ägna nödig uppmärksamhet åt barnet. En sorts gungor hade man också med en sits i samma stil som de höga stolar man numera använder till barn då de skall sitta vid bordet. Det var en tvärså framför bröstet så att barnet ej skulle falla ur. Där bak var en lång stake med en ögla i ändan som hängdes på en krok i taket. Sedan brukade äldre syskon gunga barnet, kanske alltför våldsamt ibland. Dessa gungor användes då barnet var i 1-2 års åldern. På vinden har jag

en sådan gunga där jag gungat för sjuttis år sedan. Att man satte bjällror på barnet har förekommit i enskilda fall. Det förekom också en och annan gång då modern var upptagen t. o. med bak, att man hindrade barnet genom att man med en näsduk band fast det vid en stol eller ett bordsben. Man försökte gärna hindra barnet från att trötta ut sig genom att lägga det i vagn eller säng, eller försöka få det att sitta stillt.

Man försökte gärna lära barnet att gå så tidigt som möjligt och man var ofta stolt över att barnet var så försiktigt. Man försökte också så snart som möjligt lära barnet att äta själv åtminstone med sked.

Lå kallade pottstolar användes på de flesta ställen. De var tillverkade med sits och med stöd vid sidorna samt som ett skåp nederst där man ställde in pottan underifrån. De

brukade tillverkas av möbelsnickare från orten. Dessa kom ur bruk omkring 1920 då man fick modernare anordningar i hemmen.

När barnet började krypa fick det en prall att skjuta framför sig, detta vanligen vid 7-8 månaders ålder, och denna prall användes vid lekas långt sedan barnet börjat gå.

Några leksaker i modern bemärkelse föreskom inte, men man tillverkade en del saker för att roa och förströ barnet. Man brukade tillverka en sorts skallor av urinblåsan när man slagade svin. Man stoppade in några ärtor i den och blåste sedan upp den till en liten ballong som torkades och blev en hållbar och bra skallor. Bollar syddes man också av tyg som stoppades med svinkär eller nötkär.

Tisselpipor tillverkade man av bark från römmar som man tog på våren då saften var i trädet